

Advies over onderwijsdecreet XX

Advies over onderwijsdecreet XX

1 Situering

Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel. vroeg op 5 februari 2010 aan de Vlaamse Onderwijsraad een advies over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XX.

Een werkgroep van de Algemene Raad heeft het advies voorbereid onder het voorzitterschap van de heer Paul Wille. De verschillende deelraden van de Vlor hebben de kans gekregen hun inbreng te doen over de bepalingen die voor hen relevant zijn.

De Algemene Raad bracht zijn advies uit op 11 maart 2010. De stemming was unaniem, één lid onthield zich bij de stemming.

2 Niveauoverstijgende bepalingen

2.1 Bepaling van de competenties voor beroepsopleidingen waarvoor geen erkende beroepskwalificaties zijn

Voor alle niveaus en voor alle onderwijsvormen wordt eenzelfde regeling ingevoerd voor de bepaling van de competenties voor beroepsopleidingen waarvoor geen erkende beroepskwalificaties zijn. Voortaan zal voor alle niveaus en voor alle onderwijsvormen de Vlaamse Regering voor de opleidingen waarvoor er geen erkende beroepskwalificaties zijn de referentiekaders bepalen waarvan de competenties worden afgeleid. Zij moet daarbij gebruik maken van de descriptorelementen uit het kwalificatieraamwerk en de toepassing waarborgen van Europese, federale of Vlaamse regelgeving over de beroepsuitoefening.

De Vlor vindt het een pluspunt dat op termijn voor alle niveaus en voor alle onderwijsvormen voor de beroepsopleidingen dezelfde regeling zal gelden. Dit komt de transparantie zeker ten goede. Daarom vindt de raad het ook noodzakelijk dat alle beroepsopleidingen die tot eenzelfde kwalificatie leiden in de Vlaamse kwalificatiestructuur, dezelfde referentiekaders hanteren, dus ook de beroepsopleidingen van VDAB en Syntra.

De Vlor vindt echter de machtiging aan de Vlaamse Regering om zelf de referentiekaders te bepalen waarvan de competenties worden afgeleid, te ruim. De criteria voor de keuze van die referentiekaders en de keuze van de referentiekaders zelf grijpen in op de vrijheid van onderwijs en moeten aansluiten bij het werkveld waarin de afgestudeerden terecht komen. Volgens de Vlor moet de Vlaamse Regering de onderwijsverstreckers en de sectoren hierover consulteren in de Vlaamse Onderwijsraad vooraleer zij een beslissing neemt.

Het is nog niet duidelijk hoe de vertaalslag vanuit het gekozen referentiekader naar de competenties en uiteindelijk naar de beroepsopleidingen zal gebeuren. De Vlor vindt dat het niet kan dat het decreet nu al bepaalt dat de regering zonder meer die competenties vastlegt. Een verwijzing naar de descriptorelementen uit de kwalificatiestructuur volstaat hier niet.⁽¹⁾ Eerst moet het duidelijk zijn waar en op welke manier de onderwijsverstreckers zullen geconsulteerd worden in de vertaalslag van het referentiekader naar de inhoud van de beroepsopleidingen.

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur, Algemene Raad, 9 oktober 2008, AR/RHE/ADV/003, blz.10

2.2 Verlenging mogelijkheid tot experimentele aanmeldingsprocedure

Voor scholen die gelegen zijn in een werkingsgebied van een LOP wordt de mogelijkheid om te experimenteren met een aanmeldingsprocedure met één schooljaar verlengd.

De Vlor vindt het logisch dat de juridische basis voor de lopende experimenten verlengd wordt in afwachting van een structurele oplossing.

Maar de Vlor vindt dat deze experimenten zo snel mogelijk moeten geëvalueerd worden. Nu is alleen een evaluatie voorzien door het betrokken LOP zelf. De Vlor vraagt aan de overheid om ook een evaluatie te voorzien op een hoger niveau waarbij de sociale partners zeker betrokken zijn. Bij die evaluatie moeten alle problemen aan de orde komen die zich vandaag stellen. De Vlor denkt daarbij aan het gebrek aan kwaliteitscontrole bij de experimenten en de problemen van scholen met verschillende vestigingsplaatsen die niet allemaal tot een LOP-regio of tot dezelfde LOP regio behoren en van scholengemeenschappen met scholen die niet allemaal tot een LOP-regio of tot dezelfde LOP-regio behoren. De Vlor vraagt om op basis van die evaluatie zo vlug mogelijk een gedragen en globale oplossing uit te werken met een goede kwaliteitscontrole.

De Vlor vraagt aan de overheid om in afwachting van deze evaluatie en een nieuwe regeling geen bijkomende experimenten meer toe te laten. Bijkomende experimenten zouden de chaos die nu op het terrein ontstaan is, alleen maar vergroten.⁽²⁾

2.3 Studiefinanciering

2.3.1 Definitie van hoger onderwijs

In het decreet over de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap wordt een definitie van hoger onderwijs ingevoegd. Deze definitie beperkt zich tot het hoger onderwijs, met inbegrip van het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleidingen die aan hogescholen en universiteiten aangeboden worden. Zo blijft het voor cursisten van het hoger beroepsonderwijs in de centra voor volwassenenonderwijs en van de specifieke lerarenopleiding in de centra voor volwassenenonderwijs onmogelijk om een beroep te doen op studiefinanciering.

Volgens de Vlor behoren zowel het hoger beroepsonderwijs als de specifieke lerarenopleiding, ook indien zij aangeboden worden in de centra voor volwassenenonderwijs, tot het hoger onderwijs.

In zijn advies over het voorontwerp van decreet over het hoger beroepsonderwijs noemde de Vlor deze situatie reeds onrechtvaardig. Hij vroeg toen naar een passend systeem van studiefinanciering voor het HBO dat gekoppeld is aan de kenmerken van de doelgroep en

² Het VSKO en OKO gaan niet akkoord met deze alinea. Zij hebben een minderheidsstandpunt ingediend waarin zij aan de overheid vragen om in het experimenteerartikel mogelijk te maken dat scholen, die niet gelegen zijn in het werkingsgebied van een LOP, op basis van een akkoord in de scholengemeenschap experimenteren met een aanmeldingsperiode. Nu kunnen alleen scholen die gelegen zijn in het werkingsgebied van een LOP dit doen. Sommige scholengemeenschappen hebben scholen die behoren tot het werkingsgebied van een LOP en scholen die niet behoren tot een werkingsgebied van een LOP. Het is niet logisch dat zij niet mee kunnen stappen in een experiment. Bovendien behoren inschrijvingsbeleid en leerlingenoriëntering tot de decretale opdrachten van de scholengemeenschappen. Door de verbreding van de experimenteerbaarheid naar de scholengemeenschappen zal ook de evaluatie op een bredere basis kunnen gebeuren.

niet aan de aard van de instelling die de opleiding aanbiedt. ⁽³⁾ Hetzelfde principe moet volgens de Vlor gelden voor de specifieke lerarenopleiding.

2.3.2 Berekening van aantal bijkomende punten in een leefeenheid

De Vlor vindt de toevoeging van studenten die een ba-na-ba of een ma-na-ma volgen voor de berekening van de bijkomende studenten in een leefeenheid een logische verbetering.

2.4 Permanent onderwijs aan huis

De Vlor gaat akkoord met de koppeling van het permanent onderwijs aan huis aan het onderwijsniveau. Dit komt tegemoet aan de technische problemen op het vlak van omkadering en werkingsmiddelen. Omdat de mogelijkheid om het basisonderwijs te verlengen blijft bestaan, kan de school voor buitengewoon basisonderwijs bij de overgang naar secundair onderwijs leerlingen waarvoor dit nodig is nog enkele jaren blijven begeleiden om pedagogische problemen op te vangen.

2.5 Oprichtingsstop type 7

De Vlaamse Onderwijsraad gaat akkoord met een oprichtingsstop voor type 7. Gevolg is echter dat steeds meer leerlingen met ASS in de andere types van buitengewoon onderwijs terecht komen. De Vlor vraagt met aandrang om op korte termijn een structurele mogelijkheid te creëren voor het onderwijs aan leerlingen met ASS, zonder te wachten op de afloop van het debat over leerzorg.

2.6 Autonome bepalingen

In het hoofdstuk met autonome bepalingen heft de overheid een reeks wettelijke en decretale bepalingen op. De Vlor vraagt aan de overheid om na te gaan of daar waar de opheffing van sommige bepalingen mogelijk is voor één bepaald onderwijsniveau, deze opheffing geen negatieve gevolgen heeft voor een ander niveau.

3 Basisonderwijs

3.1 Nieuwe berekening bevolkingsdichtheid

De Vlor vraagt de overheid om te onderzoeken of de parameters afstand en bevolkingsdichtheid de enige relevante parameters zijn voor de rationalisatie en programmatie van het aanbod en de stimuli. Hij denkt daarbij aan andere demografische parameters zoals het geboortecijfer, de gezinssamenstelling, de leeftijdsopbouw van de bevolking, migratie enz...

3.2 Herformulering definitie herstructurering

De Vlor vraagt zich af of de nieuwe formulering van de definitie van herstructurering alle situaties die zich op het terrein voordoen, dekt. Het nieuwe artikel geeft aanleiding tot verschillende interpretaties.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het hoger beroepsonderwijs, Algemene Raad, 9 oktober 2008, AR/PCA/ADV/005, blz.16

Principieel vindt de Vlor dat enkel de mogelijkheden tot herstructurering op zich niet volstaan om een antwoord te bieden op de prangende capaciteitsproblemen die zich vandaag stellen.

3.3 Toelatingsvoorwaarden lager onderwijs

Het voorontwerp van decreet machtigt de Vlaamse Regering om op een andere manier de voldoende aanwezigheid te berekenen voor de toelating tot het lager onderwijs van kleuters die schoolliepen in een kleuterschool met een afwijkende uurregeling. De Vlor apprecieert dat de overheid nu met terugwerkende kracht dit probleem regelt bij de toepassing van het decreet over de toelatingsvoorwaarden in het lager onderwijs.

Aan de toelatingsvoorwaarden tot het lager onderwijs voor vijfjarigen wordt toegevoegd dat de ouders een beslissing nemen na kennisneming van en toelichting bij het advies van de klassenraad. Uit de memorie blijkt dat het hier gaat om een rechtzetting. De Vlor merkt op dat dit slechts een onvolledige rechtzetting is. Ook het CLB werd uit de bepaling weggeschreven, maar wordt nu niet terug toegevoegd. De Vlor vraagt om ook het verplicht advies van het CLB hier opnieuw op te nemen.

Naar aanleiding van deze rechtzetting merkt de Vlor op dat de klassenraad in het basisonderwijs gaandeweg steeds meer bevoegdheden heeft gekregen. In het kader van de maatschappelijke veranderingen en toekomstige ontwikkelingen vindt de Vlor een globale discussie over de bevoegdheden van de klassenraad in het basisonderwijs noodzakelijk.

4 Secundair onderwijs

4.1 Opties modevormgeving en plastische kunsten

Als gevolg van de oprichting van het Se-n-Se en het HBO worden de opties modevormgeving en plastische kunsten die nu nog bestaan in de vierde graad van het BSO afgebouwd. Om dit aanbod te vervangen krijgen de vier betrokken scholen de keuze tussen twee mogelijkheden. Wanneer de school kiest voor de eerste mogelijkheid en na een specialisatiejaar in het beroepsonderwijs een optie Se-n-Se opricht, dan zou die optie Se-n-Se volgens de memorie van toelichting slechts uit twee semesters kunnen bestaan, omdat de totale studieduur niet langer mag zijn dan twee schooljaren. Volgens de Vlor spreekt de tekst van het voorontwerp van decreet dit tegen en kan de school ook kiezen voor een optie Se-n-Se van drie semesters. De Vlor vraagt om op dit punt de memorie van toelichting in overeenstemming te brengen met de decretale bepaling.

De raad vraagt om in optie 1, net zoals in optie 2, de beperking in te bouwen dat de omzetting niet voor gevolg mag hebben dat in de onderwijsinstelling een niet bestaand studiegebied wordt opgericht. Indien dit niet gebeurt, kunnen scholen bij deze gelegenheid een nieuw studiegebied oprichten en later verder in programmeren. Dit zou bijvoorbeeld scholen die nu geen KSO aanbieden, toelaten nu vrij een studiegebied KSO op te richten en daar later verder in te programmeren. Op die manier ontstaat ongewenste concurrentie.

4.2 Tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers

Het voorontwerp schrijft de mogelijkheid in om voor anderstalige nieuwkomers een tweede onthaaljaar aan te bieden, echter zonder de financiering of subsidiëring die mogelijk is voor het eerste onthaaljaar.

Principieel vindt de Vlor dat een tweede onthaaljaar moet kunnen als blijkt dat één onthaaljaar niet volstaat om voldoende Nederlands te kennen om met kans op succes door te stromen naar het secundair onderwijs. Maar als dit moet gebeuren zonder bijkomende financiering of subsidiëring vindt de Vlor het essentieel dat een inrichtende macht vrijwillig kan kiezen voor een tweede onthaaljaar. Op het terrein zal die keuzemogelijkheid echter leiden tot een aantal ongewenste effecten. Voor de leerlingen die tot de doelgroep van het onthaalonderwijs behoren, ontstaat er op het terrein een ongelijke behandeling die gevolgen heeft voor hun kansen op succes in hun verdere schoolloopbaan. In de scholen die kiezen voor een tweede onthaaljaar zal de werkdruk voor de leerkrachten en de druk op de schoolorganisatie nog toenemen. Het is dan ook normaal dat de inrichting van een tweede onthaaljaar bij gelegenheid van de onderhandelingen over het lesurenpakket, ter sprake komt.⁽⁴⁾

Daarnaast heeft de Vlor nog enkele vragen bij de concrete modaliteiten die van toepassing zijn op dat tweede onthaaljaar:

- Wat is de betekenis van de mogelijkheid tot studiebekrachtiging die in het decreet wordt ingeschreven? Hoe verhoudt die studiebekrachtiging zich bijvoorbeeld tot de gelijkwaardigheidattesten met eventuele getuigschriften die de leerling behaalde in zijn land van herkomst?
- Hoe zal de omkadering van deze leerlingen dan berekend worden?
- Gelden de ontwikkelingsdoelen voor OKAN ook voor dat tweede onthaaljaar?

4.3 Mogelijkheden tot afwijking van het leertraject

De Vlor verwerpt het idee van flexibilisering in het secundair onderwijs en EVC en EVK in Se-n-Se niet principieel. Maar hij vindt het niet wijs om nu, op basis van een zeer beperkte ervaring in de proeftuinen, deze mogelijkheden al te veralgemenen naar alle scholen, zonder een grondig debat over de modaliteiten, consequenties en risico's. De Vlor neemt zich voor om over EVC een advies te formuleren.

De Vlor heeft vooral bedenkingen bij de zeer ruime mogelijkheden tot vrijstelling die ODXX creëert in het geheel van het secundair onderwijs:

- Scholen die deze bepaling zeer ruim toepassen krijgen een concurrentieel voordeel ten opzichte van scholen die dit niet doen.
- Als gevolg van deze regeling gaan scholen opnieuw meer delibereren in functie van vakken, terwijl de begeleiding de jongste jaren zeer sterk gewerkt heeft in de richting van een meer algemene beoordeling van de verworven competenties van elke leerling in functie van het vervolg van de opleiding of in functie van de arbeidsmarkt.
- Deze regeling laat toe dat vrijstellingen worden gegeven aan leerlingen die overstappen naar een opleiding met voor bepaalde onderdelen een lichter leerplan voor de vakken waarvoor zij al de leerplandoelstellingen bereikt hebben. Op die manier kan zij het watervalstelsel ondersteunen.

⁴ De personeelsorganisaties en het ACW gaan niet akkoord met deze alinea. Zij hebben hier een minderheidsstandpunt ingediend. Zij vinden dat een tweede onthaaljaar alleen mogelijk is als de overheid daarvoor de nodige bijkomende middelen voorziet. Zij zijn absoluut geen tegenstander van een tweede onthaaljaar en betreuren dat leerlingen bij gebrek aan middelen geen maximale kansen kunnen krijgen. Anderzijds dient de werkdruk binnen de perken te blijven en verwijzen ze in dit verband onder meer naar het verslag van het Rekenhof over de omkadering in het voltijds secundair onderwijs (zie Vlaams Parlement, stuk 37 – A-“(2009 – 2010) – nr.1, 6 januari 2010 (2009 – 2010)).

- Het is opnieuw de toelatingsklassenraad die over de vrijstelling van leerlingen moet beslissen. Dit betekent opnieuw een bijkomende belasting voor die beperkte toelatingsklassenraad.

Bovendien voorziet de regeling niet in een evaluatie van dit nieuw vrijstellingenbeleid.

4.4 Beroepmogelijkheid tegen de beslissingen van de kwalificatiecommissie in OV3

Het voorontwerp voegt in het buitengewoon secundair onderwijs een beroepsmogelijkheid toe tegen de beslissingen van de kwalificatiecommissie OV3. De Vlor vreest dat dit zal leiden tot een verdere juridisering van het buitengewoon secundair onderwijs. Er is immers al een beroepsmogelijkheid tegen de beslissingen van de delibererende klassenraad.

4.5 Programmatie van structuuronderdelen

Voortaan wordt de Vlaamse Regering verplicht om een beslissing te nemen over programmatie-aanvragen binnen de twee maanden na de uiterste indieningsdatum. Deze periode wordt niet opgeschort door de schoolvakanties. Vooral voor de aanvragen tot programmatie van structuuronderdelen Se-n-Se voor 1 februari van het volgend schooljaar is dit problematisch. Omdat de uiterlijke indieningsdatum daar op 30 juni valt, loopt de hele beslissingsprocedure tijdens de zomervakantie. Maar ook voor de andere programmaties is een periode van twee maanden om de hele procedure te doorlopen toch wel erg krap. De Vlor vraagt aan de overheid om in de procedure de termijn van 30 dagen niet in te korten die de Vlor krijgt om hierover een advies uit te brengen.

4.6 Bijkomende financiële ondersteuning voor technisch- en beroepsonderwijs

De bijkomende financiering voor didactische uitrusting om de opleidingskost te verminderen voor leerlingen die een opleiding volgen die voorbereidt op een knelpuntberoep, wordt structureel. De Vlor vindt dit een goede zaak, maar meent dat daar dan ook de nodige middelen moeten tegenover staan.

Het voorgestelde artikel machtigt de Vlaamse Regering om de lijst op te stellen van opleidingen die voor deze bijkomende financiële ondersteuning in aanmerking komen. De Vlor vraagt om alle betrokken actoren hierover te raadplegen.

De verplichting om per onderwijszone een gezamenlijk plan in te dienen voor de investeringen in basisuitrusting wordt vervangen door de verplichting om per instelling een investeringsplan in te dienen.

Het GO! betreurt deze schrapping omdat er daardoor een verschillende situatie ontstaat voor leerlingen die dezelfde opleidingen volgen in verschillende instellingen van dezelfde onderwijszone.

De andere koepels – OKO, OVSG, POV en VSKO - vinden deze schrapping een goede zaak, omdat, zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting, deze voorwaarde niet bijdraagt tot de beoogde efficiëntie. Door de grote verschillen in aankoopprocedures tussen de netten is het ook niet mogelijk om door gezamenlijke aankoop de kostprijs te drukken. In de criteria voor de toekenning van die bijkomende financiële ondersteuning, is het regiogebonden element niet relevant. Het gezamenlijk plan dat de reglementering nu voorschrijft, leidt alleen tot bijkomende planlast.

De andere geledingen in de Vlor wensen zich niet uit te spreken in deze discussie.

5 Deeltijds kunstonderwijs

5.1 Genadejaar in het deeltijds kunstonderwijs

Het voorontwerp van decreet voert een genadejaar in voor instellingen van het deeltijds kunstonderwijs die niet aan de rationalisatie- en programmatieregels voldoen. Zij blijven gedurende één schooljaar gesubsidieerd of gefinancierd als de instelling, elk filiaal van de instelling, elke studierichting en elke graad op de vorige teldag aan de normen voldeden. De Vlor vindt dit een goede maatregel, die vooral voor kleinere studierichtingen meer dan welkom is.

5.2 Verlenging tijdelijke projecten

In afwachting van een nieuw decreet over het deeltijds kunstonderwijs, waarvan de ingangsdatum gepland is op 1 september 2013 verlengt de overheid de tijdelijke projecten die in de lijn liggen van de vernieuwingen die zij beoogt met het nieuwe decreet. Zonder dit initiatief zouden een deel van die projecten aflopen op 31 augustus 2010 en een ander deel op 31 augustus 2011. De overheid verlengt al deze projecten nu meteen tot 31 augustus 2013.

De Vlor vindt dit terecht. Zonder deze verlenging zou er een lacune ontstaan van twee of drie schooljaren. De betrokken leerlingen zouden hun opleiding moeten onderbreken en de opgebouwde expertise zou verloren gaan. Bovendien is het goed dat dit nu meteen gebeurt voor twee schooljaren. Dit biedt de instellingen meer perspectief in afwachting van het nieuwe decreet over het deeltijds kunstonderwijs. Maar de Vlor begrijpt niet dat er nu nieuwe voorwaarden komen voor die projecten, vóór dit decreet is goedgekeurd.

Om de aanbevelingen uit de eindrapporten van de werkgroepen 'leerlingen met speciale noden in het deeltijds kunstonderwijs' en 'afstemming tijdelijke projecten kunstinitiatie voor kansarme en/of allochtone minderjarigen en muzische vorming' te kunnen uittesten op het terrein, krijgt de Vlaamse Regering de machtiging om, indien nodig de oorspronkelijke voorwaarden voor die twee reeksen van projecten te wijzigen. Die wijzigingen moet dan wel later bekrachtigd worden bij decreet. De eindrapporten van die werkgroepen en uiteraard ook de aanbevelingen uit de eindrapporten, zijn echter nog niet klaar. Zij worden pas op 1 mei verwacht bij de minister.

Aan de organisatoren van projecten over intergemeentelijke samenwerking en van het project regionale samenwerking Zuid Limburg wordt de verplichting opgelegd om te remediëren aan de verbeterpunten uit het zelfevaluatie rapport. Voor de Vlor is het vanzelfsprekend dat instellingen werken aan de verbeterpunten die zij zelf op het spoor kwamen in een zelfevaluatie en is deze laatste bepaling overbodig.

Voor deze projecten blijven de huidige voorwaarden van kracht, maar als die voorwaarden de remediëring van de verbeterpunten uit het zelfevaluatie rapport hinderen, kan de Vlaamse regering die voorwaarden wijzigen en nadien decretaal bekrachtigen. Zo krijgt de regering opnieuw de mogelijkheid om bij besluit voorwaarden op te leggen waarover de Vlor pas een advies kan uitbrengen op het ogenblik dat hij advies geeft op het decreet dat die voorwaarden bekrachtigt, dus nadat die voorwaarden geïmplementeerd werden in de betrokken instellingen.

De Vlor kan niet aanvaarden dat de overheid voorwaarden in het decreet opneemt, waarvan zij zelf nog niet weet hoe die er mogelijks zouden kunnen uitzien en waarover de raad ook geen advies heeft kunnen uitbrengen. Op het ogenblik van het advies over het decreet dat

deze voorwaarden zal bekrachtigen, zullen zij al geïmplementeerd zijn in de betrokken instellingen. De Vlor vraagt de kans te krijgen om hierover een advies uit te brengen van zodra de minister beschikt over de eindrapporten en de bijhorende aanbevelingen (1 mei). Als uit die eindrapporten en de zelfevaluaties blijkt dat er bijstellingen nodig zijn dan kunnen die volgens de Vlor pas ingaan op 1 september 2011. Op die manier is er voldoende tijd voor de overheid om te consulteren en voor de instellingen om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie.

6 Volwassenenonderwijs

6.1 Toelatingsvoorwaarden voor de specifieke lerarenopleiding

Als gevolg van het decreet secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs behoren de specifieke lerarenopleidingen in de centra voor volwassenenonderwijs niet langer tot het hoger beroepsonderwijs. Daarom wil de overheid opnieuw een artikel toevoegen aan het decreet volwassenenonderwijs over de eigen toelatingsvoorwaarden voor de specifieke lerarenopleidingen die voorheen van toepassing waren op de specifieke lerarenopleiding. Cursisten die geen diploma secundair onderwijs hebben, moeten een brugprogramma volgen om te kunnen instappen in de specifieke lerarenopleiding. De directeur kan cursisten die geen diploma secundair onderwijs hebben niet vrijstellen van dat brugprogramma. De Vlor vraagt om de mogelijkheid te voorzien dat de directeur cursisten kan vrijstellen van dat brugprogramma op basis van een toelatingsproef.

6.2 Mogelijkheid tot afwijking op de onderwijsbevoegdheid NT2

Het afsprakenkader NT2 voorziet een mogelijkheid tot afwijking op de verdeling van het aanbod NT2 wanneer zich een tekort voordoet in het aanbod en er wachtlijsten ontstaan. Het voorontwerp van decreet creëert een basis voor de toekenning van een tijdelijke afwijking op de verdeling van het aanbod NT2 richtgraad 1 tussen centra voor basiseducatie en centra voor volwassenenonderwijs van hetzelfde consortium.

De Vlor beaamt het argument van de overheid dat wachtlijsten ervoor zorgen dat cursisten soms lang moeten wachten voor ze met Nederlandse taallessen kunnen starten en daardoor in sommige gevallen niet kunnen voldoen aan verplichtingen vanuit het inburgeringsbeleid. Toch wil de raad enkele reserves uiten bij deze maatregel.

Het verschil tussen het aanbod NT2 richtgraad 1 in de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs beperkt zich niet tot een verschil in opleidingsduur. Zowel de centra voor basiseducatie als de centra voor volwassenenonderwijs hebben een specifieke expertise die aansluit bij de kenmerken van hun eigen doelgroep.

Cursisten kunnen op een wachtlijst terecht komen om verschillende redenen waaronder, maar niet uitsluitend, een capaciteitsprobleem.

De Vlor neemt zich voor om alleen een positief advies te geven over een toekenning van een tijdelijke afwijking op de onderwijsbevoegdheid, als er klaarblijkelijk een capaciteitsprobleem is in de betrokken regio en als er geen andere mogelijkheid is of kan gecreëerd worden waardoor cursisten binnen een redelijke termijn kunnen instappen in een passend aanbod.

6.3 Verlenging van de overgangsmaatregel voor de uitreiking van een diploma secundair onderwijs

Het voorontwerp verlengt met één schooljaar de overgangsmaatregel die toelaat om een diploma secundair onderwijs uit te reiken aan de cursisten die een opleiding algemene vorming BSO3 of TSO3 voleindigen in combinatie met een diplomaopleiding uit een ander studiegebied. Deze overgangsmaatregel is noodzakelijk zolang er geen goedgekeurde opleiding aanvullende algemene vorming kan aangeboden worden die in combinatie met een ander studiegebied leidt tot een diploma secundair onderwijs. Volgens de Vlor zal hier een verlenging van de overgangsmaatregel met één schooljaar niet volstaan. Op dit ogenblik heeft de decretale stuurgroep immers nog geen voorstel voor de opleiding aanvullende algemene vorming ingediend en de besluitvorming over opleidingsprofielen duurt meer dan één jaar. De Vlor vraagt om de overgangsmaatregel zo te redigeren dat hij van kracht blijft tot op het ogenblik dat de centra een goedgekeurde opleiding aanvullende algemene vorming kunnen aanbieden.

7 Hoger onderwijs

7.1 Bijkomend inschrijvingsgeld voor studenten met onvoldoend studiekrediet

Het flexibiliseringsdecreet bepaalt dat een hogeschool of universiteit een hoger studiegeld kan vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving geen toereikend leerkrediet heeft. Dit verhoogde studiegeld kan maximaal het dubbele bedragen van de bedragen vastgelegd voor de berekening van het studiegeld. Dit wordt vervangen door maximum 10€ per studiepunt.

De Vlor heeft vragen bij deze bepaling omdat zij de hoogte van het bedrag voor het bijkomend inschrijvingsgeld niet koppelt aan de categorieën die gebruikt worden voor de bepaling van het gewone inschrijvingsgeld: beursstudent, bijna-beursstudent en beurstariefstudent.

De regelgeving voor het hoger onderwijs bevat op dit ogenblik geen vangnet voor studenten die wegens langdurige ziekte een deel van hun leerkrediet verliezen. De Vlor vraagt om in onderwijsdecreet XX een regeling op te nemen die zorgt voor een oplossing van dit probleem, zonder dat de betrokken student zijn rechten verliest in andere levensdomeinen en die, indien nodig, de bevoegdheden van de Raad voor Studievoortgangsbeslissingen uitbreidt.

De Vlor vraagt de overheid om de hele problematiek van studiepunten en leerkrediet tussentijds te evalueren en wil hieraan graag een bijdrage leveren.

8 Leemtes

8.1 Vereenvoudiging van rapportering voor hogescholen en universiteiten

De Vlor vraagt de overheid om de universiteiten en hogescholen toe te laten de taalrapportering, die nu afzonderlijk moet gebeuren, te integreren in hun jaarverslag.

8.2 Bijkomende CLB-omkadering om taaltoetsen af te nemen

De Vlor vraagt aan de overheid om te onderzoeken wat de bijkomende taakbelasting zal zijn voor de CLB's als gevolg van de taaltoetsen die zij moeten afnemen van kinderen die onvoldoende dagen kleuteronderwijs gevolgd hebben om zonder meer te worden toegelaten tot het lager onderwijs. De Vlor vraagt ook om na te gaan of dit opnieuw vooral gevolgen heeft voor CLB's die omkadering verloren als gevolg van de omzetting van het onderwijsvoorrangsbeleid (OVB) in het buitengewoon onderwijs naar in het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK).

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter